

KAUNO KOLEGIJOS DARBUOTOJŲ GIMTOSIOS KALBOS VARTOSENOS TYRIMAS

Aušra Rimkutė-Ganusauskienė

Kauno kolegija

V. Pavardė: Aušra Rimkutė-Ganusauskienė
E. paštas: ausra.ganusauskiene@go.kauko.lt
E. puslapis: <https://www.kaunokolegija.lt/muf/>
Institucija: KK Menų ir ugdymo fakulteto Kalbų centras
Adresas: Pramonės pr. 20, Kaunas
Telefono nr.: +370 612 40069

Tyrimo tikslas – aptarti Kauno kolegijos Menų ir ugdymo fakulteto Kalbų centro atlikto tyrimo *Kauno kolegijos darbuotojų kalbų kompetencijų formavimo ir plėtros situacijos analizė: socialiniai ir profesiniai kontekstai* atsakymus į klausimus apie gimtąją kalbą. Tyrimo objektas – 184 anoniminės anketos atsakymai. Tyrimo metodas: analitinis aprašomasis ir lyginamasis, pasitelkiama ir kiekybinė analizė. Kiekybiniai duomenys pateikiami diagramose.

Reikšminiai žodžiai: lietuvių kalba, tyrimas, terminų vartoseną, taisyklingumas.

Rezultatai ir (arba) išvados. Į apklausą atsakė 184 Kauno kolegijos darbuotojai. Iš atsakymų matyti, kad kiek daugiau nei pusė (51 proc.) apklausoje dalyvavusių dėstytojų, administracijos darbuotojų ir kt. kolegijos personalo visai neskiria laiko gimtosios kalbos mokymuisi. Tačiau didžiąją daugumą (74 proc.) yra labai svarbu per teorines paskaitas, taip pat per praktinius užsiėmimus su studentais kalbėti taisyklingai. Kiek kitokie atsakymai į klausimus apie neoficialų bendravimą: labai svarbu kalbėti taisyklingai su kolegomis daugiau nei trečdaliui apklausos dalyvių (34 proc.), o su studentais – daugiau nei 41 proc.. Beveik visiems – 95 proc. – svarbus arba labai svarbus kalbos taisyklingumas, vadovaujant įvairiems studentų rašto darbams. Iš anketos atsakymų matyti, kad per paskaitas beveik trečdalis dėstytojų dalyko terminus pateikia anglų ar kita užsienio kalba, t. y. neverčia jų į lietuvių kalbą, net dešimtadalis dėstytojų niekada nevartoja lietuviškų terminų. Pusė apklausos dalyvių mano, kad Lietuvoje mokslo darbai turi būti rašomi gimtąja kalba, o anglų kalbos grėsmė – natūralus reiškinys daugiau nei trečdaliui. Yra manančių, kad lietuviškai parašyti mokslo darbai matomi tik šalies mastu ir nėra prieinami užsienio mokslininkams. Matyt, galima pritarti šiai nuomonei, tačiau nepamiršti ir gimtosios kalbos. Apibendrinus atsakymus galima teigi, kad Kauno kolegijos darbuotojams svarbu vartoti kuo taisyklingesnę kalbą, o nenorminiai kalbos variantai daugiau būdingi laisvesniems stiliams, t. y. neoficialiam bendravimui.

Tyrimas atskleidžia, kad ne visi Kauno kolegijos dėstytojai vartoja lietuvišką tam tikrų sričių terminiją, be to, beveik pusė visai neskiria laiko gimtosios kalbos mokymuisi. Vadinasi, nežino naujausių kalbos vartosenos rekomendacijų. Mokslinės kalbos valdymo įgūdžiai turi būti formuojami nuolat. Taisyklingai šnekėti ir rašyti gimtąja kalba turėtų kiekvienas Kauno kolegijos darbuotojas – tai tarsi jo vizitinė kortelė.

Originalumas ir (arba) praktinis reikšmingumas. Remiantis tyrimo atsakymais, rekomenduotina Kauno kolegijoje rengti lietuvių kalbos kompetencijų tobulinimo seminarus įvairiais kalbos vartosenos klausimais, ypač daug dėmesio skiriant akademinę kalbą ir terminų vartosenai.